

Voorontwerp van wet tot wijziging van de Pensioenwet en de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 in verband met invoering van de reële ambitieovereenkomst en aanpassing van het financieel toetsingskader (Wet invoering reële ambitieovereenkomst)

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de reële ambitieovereenkomst in te voeren en het financieel toetsingskader voor pensioenfondsen aan te passen;  
Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

## **ARTIKEL I**

De Pensioenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In alfabetische volgorde worden de volgende definities ingevoegd, luidende:

- aanpassingsmechanisme voor financiële schokken: wijze waarop in reële ambitieovereenkomsten de wijziging van pensioenaanspraken en pensioenrechten ten gevolge van financiële mee- of tegenvallers over een bepaalde periode wordt gespreid;

- aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting: wijze waarop de wijziging van pensioenaanspraken en pensioenrechten ten gevolge van de financiële gevolgen van een gewijzigde levensverwachting over een bepaalde periode wordt gespreid;

- dekkingsgraad: de verhouding tussen het pensioenvermogen, met uitzondering van de egaliseringsreserve, en de technische voorzieningen van een pensioenfonds;

- reële ambitieovereenkomst: een pensioenovereenkomst inzake een vastgestelde pensioenuitkering met een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken;.

2. De definitie van afkoop komt te luiden:

- afkoop: iedere handeling waardoor pensioenaanspraken en pensioenrechten hun pensioenbestemming verliezen, behoudens in geval van toepassing van een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken, een aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting, artikel 134 of artikel 3:160 van de Wet op het financieel toezicht;.

3. De definitie van toeslag wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt na "verhoging" ingevoegd: die niet het gevolg is van toepassing van een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken of een aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting.

2. Onderdeel c komt te luiden:

c. een pensioenaanspraak van een deelnemer op grond van een reële ambitieovereenkomst of op grond van een uitkeringsovereenkomst gebaseerd op het middelloonstelsel of een vastebedragenregeling, mits de verhoging geen verband houdt met een verhoging van de pensioengrondslag, de toename van het in aanmerking te nemen aantal jaren of een wijziging van de pensioenovereenkomst;.

B

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het dertiende lid wordt "55 tot en met 95" vervangen door: 55 tot en met 95a.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:  
14. Toepassing van een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken of een aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting laat onverlet dat sprake is van een vastgestelde uitkering.

C

Artikel 10 komt te luiden:

**Artikel 10. Karakter pensioenovereenkomst**

De pensioenovereenkomst houdt in:

- a. een uitkeringsovereenkomst;
- b. een reële ambitieovereenkomst;
- c. een kapitaalovereenkomst; of
- d. een premieovereenkomst.

D

Na artikel 10 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

**Artikel 10a. Aanpassingsmechanisme voor financiële schokken**

1. In de reële ambitieovereenkomst wordt bij de toepassing van het aanpassingsmechanisme voor financiële schokken een spreidingsperiode gehanteerd die minimaal drie jaar en maximaal tien jaar bedraagt. Gedurende de spreidingsperiode worden de pensioenaanspraken en pensioenrechten aangepast door middel van een opslagpercentage of afslagpercentage dat gedurende de spreidingsperiode gelijk blijft. De spreidingsperiode geldt voor iedere afzonderlijke financiële schok.
2. Het aanpassingsmechanisme voor financiële schokken wordt open of gesloten toegepast. Bij open toepassing worden gedurende de spreidingsperiode alle pensioenaanspraken en pensioenrechten gewijzigd. Bij een gesloten toepassing worden gedurende de spreidingsperiode slechts de bij aanvang van de spreidingsperiode bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten gewijzigd.
3. Een financiële mee- of tegenvaller in enig jaar kan in eerste instantie worden ingezet voor het compenseren van een wijziging van pensioenaanspraken en pensioenrechten die het gevolg is van een financiële mee- of tegenvaller uit een voorgaand jaar indien hierdoor de wijzigingen kleiner worden en de verdeling van de wijzigingen in de tijd gelijkmatiger wordt.
4. Voor zover de financiële mee- of tegenvaller het gevolg is van een wijziging in de levensverwachting kan een pensioenuitvoerder ook een afzonderlijk aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting als bedoeld in artikel 10b toepassen.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot het aanpassingsmechanisme voor financiële schokken.

**Artikel 10b. Aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting**

Indien in het kader van een pensioenovereenkomst een aanpassingsmechanisme voor wijzigingen in de levensverwachting wordt toegepast is artikel 10a, eerste, tweede, derde en vijfde lid, van overeenkomstige toepassing.

E

In artikel 17 wordt "uitkeringsovereenkomst of een kapitaalovereenkomst" vervangen door: uitkeringsovereenkomst, reële ambitieovereenkomst of kapitaalovereenkomst.

F

Na artikel 19 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

**Artikel 19a. Doorwerken wijziging pensioenovereenkomst**

Voor zover dit bij de wijziging is beoogd is een collectieve wijziging van de pensioenovereenkomsten ook van toepassing op de pensioenaanspraken en pensioenrechten van gewezen werknemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden, tenzij het belang van de werkgever niet zodanig zwaarwichtig is dat de belangen van de gewezen werknemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden die door de wijziging zouden worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moeten wijken.

G

Artikel 20 komt te luiden:

**Artikel 20. Gevolgen van wijziging van een pensioenovereenkomst**

In geval van een wijziging van een pensioenovereenkomst worden de tot het tijdstip van wijziging opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten niet gewijzigd, behoudens de artikelen 76, 78, 83 en 134.

H

Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid komt onderdeel f als volgt te luiden:

f. de maatstaven voor en voorwaarden waaronder toeslagverlening plaatsvindt;

2. In het tweede lid vervalt in onderdeel e "of", wordt de punt aan het slot van onderdeel f vervangen door een puntkomma en worden drie onderdelen toegevoegd, luidende:

g. de toepassing van het aanpassingsmechanisme voor financiële schokken;

h. de toepassing van het aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting;

i. de toepassing van de egalisatiereserve.

I

In artikel 55, eerste lid, wordt "een uitkeringsovereenkomst of een kapitaalovereenkomst" vervangen door: een uitkeringsovereenkomst, een reële ambitieovereenkomst of een kapitaalovereenkomst.

J

In artikel 60, zevende lid, onderdeel a, wordt "uitkeringsovereenkomsten en kapitaalovereenkomsten" vervangen door: uitkeringsovereenkomsten, reële ambitieovereenkomsten en kapitaalovereenkomsten.

K

In artikel 62, derde lid, onderdeel a, wordt "uitkeringsovereenkomsten en kapitaalovereenkomsten" vervangen door: uitkeringsovereenkomsten, reële ambitieovereenkomsten en kapitaalovereenkomsten.

L

Aan artikel 63 wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Voor de toepassing van het eerste lid blijft het gebruik van een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken of een aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting buiten aanmerking.

M

Artikel 65, eerste lid, komt te luiden:

1. Afkoop is slechts mogelijk in bij of krachtens de artikelen 66 tot en met 69 bedoelde situaties.

N

Artikel 72, onderdeel a, komt te luiden:

a. de overdragende of ontvangende pensioenuitvoerder een pensioenfonds is dat geen aanpassingsmechanisme voor financiële schokken toepast waarbij gezien de beleidsdekkingsgraad de technische voorzieningen niet meer volledig door waarden worden gedekt;.

O

Artikel 76, vijfde lid, onderdeel a, komt te luiden:

a. uitkeringsovereenkomsten en reële ambitieovereenkomsten van toepassing op pensioenaanspraken die vanaf 1 januari 2002 zijn of worden opgebouwd;.

P

Artikel 83 komt te luiden:

**Artikel 83. Bevoegdheid tot collectieve waardeoverdracht**

1. De pensioenuitvoerder is op verzoek van de werkgever bevoegd tot collectieve waardeoverdracht indien:

- a. de waardeoverdracht ertoe strekt in verband met de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever en de overdragende pensioenuitvoerder de waarde onder te brengen bij de ontvangende pensioenuitvoerder met wie de werkgever een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten;
- b. de werkgever wordt overgenomen als gevolg van een overgang van een onderneming als bedoeld in artikel 662 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, en de overnemende onderneming een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten of gaat sluiten met een andere pensioenuitvoerder of dezelfde pensioenuitvoerder; of
- c. de waardeoverdracht ertoe strekt in verband met een collectieve wijziging van de pensioenovereenkomsten de waarde van pensioenaanspraken of pensioenrechten aan te wenden bij dezelfde pensioenuitvoerder overeenkomstig die gewijzigde pensioenovereenkomsten.

2. Bij een collectieve waardeoverdracht als bedoeld in het eerste lid wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. de overdrachtswaarde wordt door de overdragende pensioenuitvoerder zodanig vastgesteld dat de voor mannen en vrouwen te verwerven pensioenrechten gelijk zijn waarbij aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid op basis van dezelfde grondslagen wordt voldaan; en
- b. het voornemen tot waardeoverdracht wordt door de pensioenuitvoerder uiterlijk drie maanden voor de beoogde datum van waardeoverdracht schriftelijk gemeld aan de toezichthouder en de toezichthouder heeft binnen die periode geen verbod tot waardeoverdracht opgelegd.

3. Bij een collectieve waardeoverdracht als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a en b, wordt tevens voldaan aan de voorwaarde dat de deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners of de pensioengerechtigden geen bezwaren jegens de pensioenuitvoerder hebben kenbaar gemaakt tegen de waardeoverdracht nadat zij over het voornemen schriftelijk zijn geïnformeerd.

4. Bij een collectieve waardeoverdracht als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, informeert de pensioenuitvoerder de deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners of de pensioengerechtigden schriftelijk over het voornemen tot waardeoverdracht.

5. Het tweede lid, onderdeel a, is met betrekking tot:

a. uitkeringsovereenkomsten en reële ambitieovereenkomsten van toepassing op pensioenaanspraken die vanaf 1 januari 2002 zijn opgebouwd;

b. premieovereenkomsten en kapitaalovereenkomsten van toepassing op pensioenaanspraken die vanaf 1 januari 2005 zijn opgebouwd.

6. Op pensioenaanspraken die voor de in het vijfde lid genoemde data zijn opgebouwd is de eis van individuele actuariële gelijkwaardigheid, bedoeld in artikel 71, vierde lid, van toepassing, tenzij in de pensioenovereenkomst is overeengekomen dat de voorwaarden, bedoeld in het derde lid, onderdeel a, van toepassing zijn.

7. Voor zover het bij de toepassing van het eerste lid pensioenaanspraken betreft die als gevolg van een premievrije voortzetting van die pensioenaanspraken worden opgebouwd is onderdeel a van het tweede lid, van toepassing indien het recht op die premievrije voortzetting is ontstaan op of na 1 januari 2002.

8. Elk beding strijdig met dit artikel is nietig.

9. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot dit artikel.

Q

Artikel 84, derde lid, onderdeel a, komt te luiden:

a. uitkeringsovereenkomsten en reële ambitieovereenkomsten van toepassing op aanspraken die vanaf 1 januari 2002 zijn opgebouwd;.

R

In artikel 95 vervallen het eerste en tweede lid onder vernummering van het derde en vierde lid tot eerste en tweede lid.

S

Na artikel 95 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

**Artikel 95a. Toeslagverlening in de reële ambitieovereenkomst**

1. In een reële ambitieovereenkomst bedraagt de jaarlijkse onvoorwaardelijke toeslagverlening als onderdeel van de pensioenaanspraken en pensioenrechten minimaal de prijsinflatie. Indien een vast percentage wordt gehanteerd als maatstaf voor de onvoorwaardelijke toeslagverlening dan is dit percentage minimaal gelijk aan de parameter voor de prijsinflatie.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het begrip prijsinflatie.

T

In artikel 115a, derde lid<sup>1</sup>, vervalt in onderdeel i "en", wordt de punt aan het slot van onderdeel j vervangen door "; en" en wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

k. collectieve waardeoverdracht in verband met een collectieve wijziging van de pensioenovereenkomsten als bedoeld in artikel 83, eerste lid, onderdeel c.

U

In artikel 115c, tweede lid, vervalt in onderdeel i "en", wordt de punt aan het slot van onderdeel j vervangen door "; en" en wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

k. collectieve waardeoverdracht in verband met een collectieve wijziging van de pensioenovereenkomsten als bedoeld in artikel 83, eerste lid, onderdeel c.

V

Artikel 118 wordt als volgt gewijzigd:

---

<sup>1</sup> Bij artikel 115a en artikel 115c wordt uitgegaan van de tekst Pensioenwet indien artikel I, onderdeel D, van het wetsvoorstel voor de Wet versterking bestuur pensioenfondsen in werking treedt.

1. Het opschrift komt te luiden:

**Artikel 118. Eisen uitkeringsovereenkomsten en reële ambitieovereenkomsten**

2. In het eerste en tweede lid wordt "een uitkeringsovereenkomst" vervangen door: een uitkeringsovereenkomst of reële ambitieovereenkomst.

W

In artikel 125a wordt "voor zover het de continuïteitsanalyse betreft" vervangen door: voor zover het de haalbaarheidstoets betreft.

X

Artikel 126 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het derde lid tot vierde lid wordt na het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

3. Bij de vaststelling van de technische voorzieningen wordt een discontovoet gebruikt.

2. Aan het vierde lid (nieuw) wordt een zin toegevoegd, luidende: Ook worden regels gesteld met betrekking tot de discontovoet.

Y

Artikel 128 komt te luiden:

**Artikel 128. Hoogte kostendekkende premie**

1. Een pensioenfonds stelt een kostendekkende premie vast die bestaat uit:

a. de premie die actuariael benodigd is in verband met de aangroei van de pensioenverplichtingen;

b. de opslag die nodig is voor het bij de aangroei van de pensioenverplichtingen behorende vereist eigen vermogen als bedoeld in artikel 132 of, indien een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken wordt toegepast, minimaal vereist eigen vermogen als bedoeld in artikel 131;

c. de opslag die nodig is voor de bij de aangroei van de pensioenverplichtingen behorende uitvoeringskosten van het pensioenfonds; en

d. de premie die actuariael benodigd is ten behoeve van toeslagverlening indien gekozen is voor financiering op de wijze, bedoeld in artikel 137, onderdeel a, b of d.

2. De kostendekkende premie kan worden vastgesteld voor een periode van maximaal vijf jaar indien een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken wordt toegepast en voor maximaal drie jaar in andere gevallen.

3. Indien de kostendekkende premie bij een nieuwe vaststelling hoger of lager blijkt te zijn dan de kostendekkende premie die was vastgesteld voor de voorgaande periode, kan het pensioenfonds de premie geleidelijk, in gelijke stappen, verhogen of verlagen tot het niveau van de kostendekkende premie is bereikt over een periode die gelijk is aan de periode waarover de voorgaande kostendekkende premie was vastgesteld. Een pensioenfonds dat overgaat tot een geleidelijke aanpassing als bedoeld in de vorige zin doet dit bij elke vaststelling.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld inzake dit artikel.

Z

Artikel 129 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Het pensioenfonds kan uitsluitend korting verlenen op de kostendekkende premie indien:

a. het pensioenfonds op grond van de beleidsdekkingsgraad beschikt over zodanige waarden dat ten aanzien van de pensioenverplichtingen wordt voldaan aan de vereisten ten aanzien van het vereist eigen vermogen, bedoeld in artikel 132, en het pensioenfonds tevens voorwaardelijke toeslagen ter hoogte van minimaal prijsinflatie zou kunnen verlenen;

- b. de pensioenverplichtingen en toeslagen volledig zijn gefinancierd op basis van de risicovrije rente; en
- c. het pensioenfonds na de premiekorting zal blijven voldoen aan de haalbaarheidstoets.

2. Onder vernummering van het tweede lid tot derde lid wordt na het eerste lid een lid ingevoegd, luidende:

2. Het pensioenfonds dat een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken toepast kan uitsluitend korting verlenen op de kostendekkende premie indien:

- a. het pensioenfonds op grond van de beleidsdekkingsgraad beschikt over zodanige waarden dat de pensioenverplichtingen volledig zijn gefinancierd op basis van de risicovrije rente; en
- b. het pensioenfonds na de premiekorting zal blijven voldoen aan de haalbaarheidstoets.

3. Er wordt na het derde lid een lid toegevoegd, luidende:

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de risicovrije rente en de prijsinflatie.

AA

Artikel 130 komt te luiden:

#### **Artikel 130. Vermelding premie in jaarrekening en jaarverslag**

Een pensioenfonds vermeldt in zijn jaarrekening en jaarverslag:

- a. de hoogte van de totale kostendekkende premie, bedoeld in artikel 128, eerste lid;
- b. de hoogte van de totale feitelijke premie; en
- c. de periode waarvoor de kostendekkende premie is vastgesteld, bedoeld in artikel 128, tweede lid.

BB

In artikel 132, eerste lid, wordt "Een pensioenfonds" vervangen door: Een pensioenfonds dat geen aanpassingsmechanisme voor financiële schokken toepast.

CC

Na artikel 133 worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

#### **Artikel 133a. Dekkingsgraad**

- 1. De beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds is de gemiddelde dekkingsgraad van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.
- 2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de beleidsdekkingsgraad.

#### **Artikel 133b. Toepassing aanpassingsmechanisme voor financiële schokken**

- 1. Bij gebruikmaking van een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken wordt, indien de beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds afwijkt van 101%, de positieve of negatieve afwijking gespreid over een bepaalde periode in de pensioenaanspraken en pensioenrechten verwerkt door middel van een opslagpercentage of afslagpercentage dat gedurende de spreidingsperiode gelijk blijft.
- 2. Voor de toepassing van het aanpassingsmechanisme voor financiële schokken stelt een pensioenfonds jaarlijks de beleidsdekkingsgraad vast. Een vastgestelde positieve of negatieve afwijking als bedoeld in het eerste lid wordt direct in de berekening van de technische voorzieningen verwerkt.
- 3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot dit artikel.

#### **Artikel 133c. Toepassing aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting**

1. Bij gebruikmaking van een aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting worden de financiële gevolgen van wijzigingen in de levensverwachting gespreid over een bepaalde periode in de pensioenaanspraken en pensioenrechten verwerkt door middel van een opslagpercentage of afslagpercentage dat gedurende de spreidingsperiode gelijk blijft. Voor een pensioenfonds dat een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken toepast is artikel 133b, eerste lid, van overeenkomstige toepassing voor zover de afwijking van de dekkingsgraad het gevolg is van wijzigingen in de levensverwachting.
2. De wijziging in de levensverwachting wordt direct in de berekening van de technische voorzieningen verwerkt.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot dit artikel.

DD

Artikel 134 wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanhef van het eerste lid komt te luiden: Een pensioenfonds dat geen aanpassingsmechanisme voor financiële schokken toepast kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen indien de beleidsdekkingsgraad zodanig is dat:.
2. Na het derde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:
  4. In afwijking van het eerste lid kan een pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten ook verminderen bij toepassing van een aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting.

EE

Artikel 137 komt te luiden:

#### **Artikel 137. Voorwaardelijke toeslagverlening**

1. Bij voorwaardelijke toeslagverlening geldt het volgende:
  - a. bij een beleidsdekkingsgraad onder de bij of krachtens artikel 131 gestelde vereisten ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen wordt geen toeslag verleend;
  - b. gedurende de looptijd van een kortetermijnherstelplan als bedoeld in artikel 140 wordt geen toeslag verleend;
  - c. er wordt niet meer toeslag verleend dan naar verwachting in de toekomst te realiseren is, tenzij sprake is van incidentele toeslagverlening om in het verleden niet toegekende toeslag te compenseren die geen gevolgen heeft voor de toeslagverlening in de toekomst; en
  - d. bij voorwaardelijke toeslagverlening zonder een vooraf bepaalde maatstaf wordt niet eerder tot toeslagverlening overgegaan dan nadat de beleidsdekkingsgraad het niveau van het vereist eigen vermogen, bedoeld in artikel 132, heeft bereikt.
2. Pensioenfondsen kunnen de voorwaardelijke toeslagverlening financieren door:
  - a. het creëren van technische voorzieningen;
  - b. het creëren van eigen vermogen boven het vereist eigen vermogen ten behoeve van de toeslagverlening;
  - c. het putten uit het eigen vermogen boven het vereist eigen vermogen ten behoeve van de toeslagverlening;
  - d. het hanteren van een opslag op de premie; of
  - e. overrendement.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot dit artikel.

FF

Na artikel 137 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

#### **Artikel 137a. Egalisatiereserve**



1. Een pensioenfonds dat een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken toepast kan een egalisereserve aanhouden waarin financiële meevallers worden aangehouden om toekomstige financiële tegenvallers te verminderen.
2. In afwijking van artikel 133b, eerste lid, of artikel 133c, eerste lid, kan een pensioenfonds de opslag op de pensioenaanspraken of pensioenrechten van een deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde niet in zijn pensioenaanspraken of pensioenrechten verwerken maar aan de egalisereserve toevoegen indien de pensioenaanspraken of pensioenrechten van die deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde bovenmatig zijn of door de opslag bovenmatig zouden worden.
3. Een pensioenfonds stelt de maximale omvang van de egalisereserve vast en omschrijft welke maatregelen genomen worden indien dit maximum overschreden wordt.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de egalisereserve en de invulling van het begrip bovenmatig, bedoeld in het tweede lid.

GG

In artikel 138, eerste lid, wordt "dat het niet meer voldoet of zal voldoen aan" vervangen door: dat de beleidsdekkingsgraad ligt of zal komen te liggen onder.

HH

Aan artikel 139 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot dit artikel.

II

Artikel 140 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "een pensioenfonds" vervangen door "een pensioenfonds dat geen aanpassingsmechanisme voor financiële schokken toepast" en wordt "dat het niet meer voldoet of niet zal voldoen aan" vervangen door: dat de beleidsdekkingsgraad ligt of zal komen te liggen onder.
2. Onder vernummering van het vijfde lid tot zesde lid wordt na het vierde lid een lid ingevoegd, luidende:
  5. Het kortetermijnherstelplan maakt onderdeel uit van een langetermijnherstelplan als bedoeld in artikel 138.

JJ

In artikel 143, tweede lid, onderdeel d, wordt "een continuïteitsanalyse" vervangen door: een haalbaarheidstoets.

KK

Het eerste lid van artikel 144 komt te luiden:

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden, ten behoeve van de berekeningen, bedoeld bij de artikelen 126, 128, 138, 140 en 143, regels gesteld over de te hanteren uitgangspunten.

LL

Artikel 145 komt te luiden:

**Artikel 145. Actuariële en bedrijfstechnische nota**

1. Het pensioenfonds stelt een actuariële en bedrijfstechnische nota vast waarin een omschrijving is opgenomen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het bij of krachtens de artikelen

25, 126 tot en met 137a en 143 bepaalde. De actuariële en bedrijfstechnische nota bevat voorts een verklaring inzake beleggingsbeginselen.

2. De actuariële en bedrijfstechnische nota van een pensioenfonds dat geen aanpassingsmechanisme voor financiële schokken toepast bevat verder:

a. een beleidsplan waarin het pensioenfonds beschrijft welke maatregelen ingezet kunnen worden in de situatie dat niet aan de vereisten gesteld bij of krachtens de artikelen 131 of 132 zal worden voldaan;

b. de berekening van de beleidsdekkingsgraad vanaf welke premiekortingen als bedoeld in artikel 129, eerste lid, zijn toegestaan;

c. een beschrijving van het aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting;

d. een beschrijving van de overige sturingsmiddelen.

3. De actuariële en bedrijfstechnische nota van een pensioenfonds dat een aanpassingsmechanisme voor financiële schokken toepast bevat verder:

a. een beschrijving van het aanpassingsmechanisme voor financiële schokken;

b. een beschrijving van het aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting;

c. een beschrijving van de opzet van de egalisatiereserve;

d. een beschrijving van de overige sturingsmiddelen.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld ten aanzien van de actuariële en bedrijfstechnische nota.

5. Voor zover risico's zijn overgedragen, verzekerd of ondergebracht kan de omschrijving, bedoeld in het eerste lid, beperkt blijven tot een verwijzing naar hetgeen daarover in de betreffende overeenkomsten is opgenomen.

6. De verklaring inzake beleggingsbeginselen wordt om de drie jaren en voorts onverwijld na iedere belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid herzien.

MM

In artikel 176, eerste lid, wordt "95, 96" vervangen door "95, 95a, 96" en wordt "130, 134, tweede, vierde en vijfde lid, 135, 136, 137" vervangen door: 130, 133b, 133c, 134, 135, 136, 137, 137a.

## **ARTIKEL II**

Artikel 4 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 komt te luiden:

### **Artikel 4 Naleven van statuten en reglementen**

De deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, pensioengerechtigden en de bij het bedrijfstakpensioenfonds aangesloten werkgevers leven de statuten en reglementen en de daarop gebaseerde besluiten van het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds na.

## **ARTIKEL III**

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit vast te stellen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

## **ARTIKEL IV**

Deze wet wordt aangehaald als: Wet invoering reële ambitieovereenkomst.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,